

▶ ДО ІСТОРІЇ ПОСЕЛЕННЯ ЧЕХІВ НА ВОЛИНІ

ЗІ СЛАНИ — ДО НОВИН

Продовження. Початок у №№19, 20, 22, 26, 31, 32, 33.

ДЕЯКІ ВИСНОВКИ

Кожний, хто намагався і намагається хоч би стисло охопити багате і плодотворне життя жменьки земляків з одного села Новин Чеських, викликає лишень захоплення і подив їх мужність. Скільки разів ці невтомні і багаті духом люди починали все спочатку?..

1869 рік – перший раз у лісових зарослях Волині.

1918 рік – після Першої світової війни, де все знищене...

1944 рік – знову після Другої світової війни руїни, згарища, розорені господарства, чисельні людські жертви.

1947 рік – на цей раз уже на батьківщині... Знову спочатку...

Не від надмірного щастя і достатку залишили чехи свою споконвічну Батьківщину – Чехію. Не знайшли вони для себе раю в інших

країнах. Поклик Вітчизни постійно нагадував про себе. Вони не переставали марити про витоки своїх предків, розлучені родини.

Перебування чехів на Волині залишило помітний слід. Чеські села були прикладом високої культури і великої дружби з Волинян та співіснування з місцевим українським населенням. Чехи «підняли» сільське господарство... Хоч Волинь не завжди була рідною матір'ю для відірваних від рідного краю шукачів щастя і легшого куска хліба. Реемігранти також довго зберігали приємні усні та письмові спогади: Вони і на Батьківщині тримались православної віри.

Неоднозначну оцінку Волинського краю дає у своїх спогадах чех-волинян Йозеф Фойтік, автор книги «Минуле, припорошене часом» про життя чехів на Волині, зокрема у Млинівському районі на Рівненщині.

Заслужують на увагу всіх, хто цікавиться історією краю слова, наповнені великим

почуттям любові та жалю тих, хто залишив Волинський край.

Волинь!

Край хвилястих хлібних ланів і таємничих лісів, край повільних рік і квітучих лук, край березових гаїв і вишневих садів, край сумних дум, задушевних пісень і запальних танців. Край чарівних дівчат і бадьорих хлопців, край могил і курганів, край рясно политий кров'ю козаків і ляхів, росіян і литовців, турків і татарів, французів і німців, австрійців і угорців... Край багатий славою та гіркими стражданнями і муками тих, хто його заселяв. Край, якому багато хто любов обіцяв, але якого мало хто любив. Край, який був тривалий час не тільки доброю, люблячою матір'ю, але також суворою мачухою для тієї жменьки сміливців, котрі залишили свої рідні місця під мальовничими горами Крконоша (Чехія) і вирушили до незнайомої чужини шукати собі та своїм дітям нову, багатшу батьківщину...

Знайшли її на твоїх багатих просторах, Краю Волинський!

Тобі, Волинь, із вдячністю присвячую трохи спогадів, жменьку звичайних незабудок, що на твоїх полях зійшли, проростали, цвіли і... в'янули. А тому хотілось би їх на пам'ять вдячним нащадкам зберегти...

ДАЛІ БУДЕ...